

Моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників про академічну доброчесність у Придніпровському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» у 2022/2023 навчальному році

З метою з'ясування рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу про академічну доброчесність (відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»), виявлення «слабких» сторін щодо проведення відповідної інформаційно-роз'яснювальної роботи в Інституті проводився моніторинг, шляхом опитування, в електронному вигляді.

Анкета, за допомогою якої проводилось опитування, складалась з питань, які присвячені обізнаності щодо: поняття академічної доброчесності та видів її порушень; наслідків за порушення академічної доброчесності здобувачами, науково-педагогічними працівниками та фактів порушень; нормативних актів, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в Інституті; доречності перевірки робіт здобувачів на наявність академічного плагіату та боротьби з порушеннями академічної доброчесності; інформування здобувачів про процедуру дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками; доречності заходів для популяризації академічної доброчесності з-поміж науково-педагогічних працівників та здобувачів.

В опитуванні взяли участь 78,9 % здобувачів та 21,1 % науково- педагогічних працівників, які працюють за основним місцем в Інституті (рис. 1).

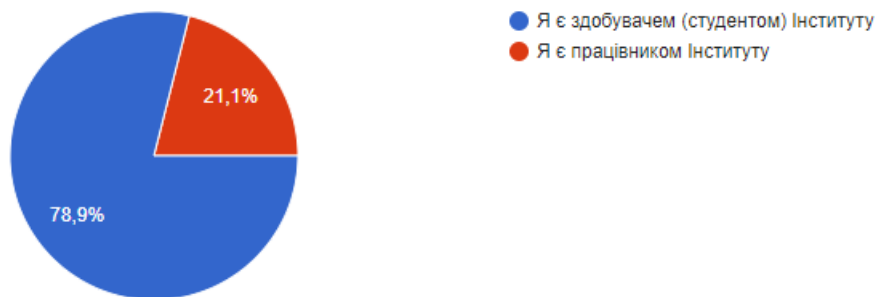

Рис. 1. Ви є здобувачем чи працівником Інституту?

Щодо обізнаності учасників опитування про поняття «академічна доброчесність» отримані результати дозволяють стверджувати, що за самооцінкою 87,7 % науково-педагогічних працівників та здобувачів відзначили, що знайомі з цим поняттям; 10,5 % опитаних не мають чіткого уявлення про поняття «академічна доброчесність» та 1,8 % не знайомі. Результати, в узагальненому вигляді, представлені на рис.2.

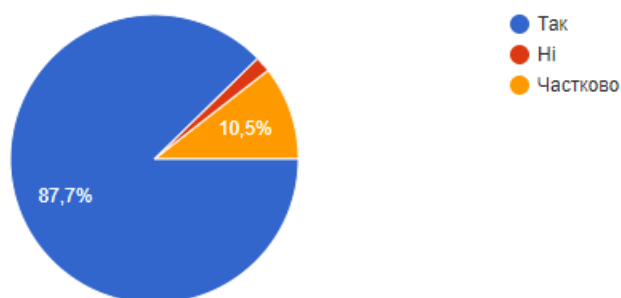

Рис. 2. Чи знайомі Ви з поняттям «академічна доброчесність»?

Відповіді на запитання щодо видів порушень, академічної недоброчесності дозволяють стверджувати, що 45,6 % опитаних знають усі види порушень академічної доброчесності. Також необхідно відзначити, що до п'ятірки порушень-лідерів увійшли: академічний плагіат (75,4 %); списування (70,2 %); обман (57,9 %); необ'єктивне оцінювання (56,1 %) та хабарництво (54,4 %). Узагальнені результати представлені у табл. 1.

Вид порушення академічної доброчесності	% респондентів, які обрали цей варіант відповіді	Примітки
Академічний плагіат	75,4	
Самоплагіат	45,6	
Фабрикація	38,6	
Фальсифікація	52,6	
Списування	70,2	
Обман	57,9	
Хабарництво	54,4	
Необ'єктивне оцінювання	56,1	
Несанкціонована співпраця	26,3	
Академічне шахрайство	52,6	
Корупція	45,6	
Конфлікт інтересів	14	
Подарунок	8,8	
Приватний інтерес	17,5	
Усі види порушень мені відомі	45,6	
Жоден із вказаних видів порушень мені не відомий	0	

Щодо наслідків порушень академічної доброчесності в Інституті учасниками освітнього процесу, 64,9 % опитаних вказали, що ознайомлені з наслідками порушень; 14 % – частково ознайомлені та 21,1 % – не ознайомлені. Результати представлені на рис. 3.

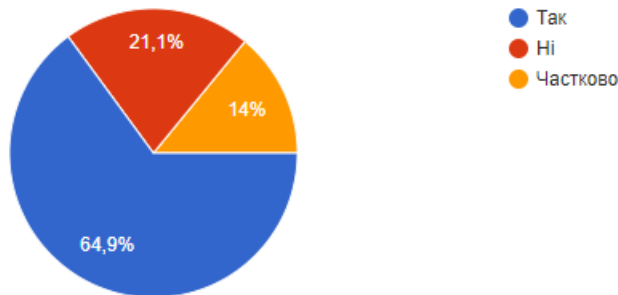

Рис. 3. Чи відомо Вам про наслідки порушень академічної доброчесності в Інституті?

На запитання щодо інформування науково-педагогічними працівниками (керівниками кафедр та структурних підрозділів - для науково-педагогічних працівників) про процедуру дотримання академічної доброчесності під час навчання в Інституті – 91,2 % учасників освітнього процесу ствердно відповіли щодо інформування про процедуру дотримання академічної доброчесності; 8,8 % – «частково» (рис.4).

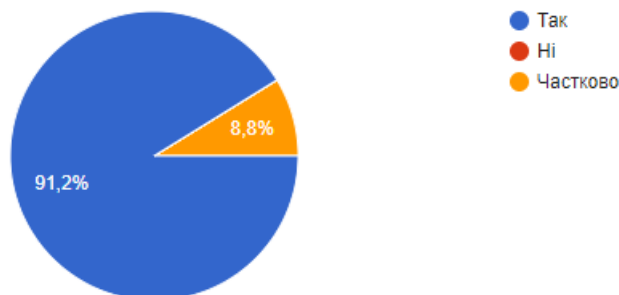

Рис. 4. Інформування науково-педагогічними працівниками (керівниками кафедр та структурних підрозділів - для науково-педагогічних працівників) про процедуру дотримання академічної доброчесності під час навчання в Інституті

Щодо ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативними документами, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в Інституті: 59,6 % опитаних стверджують, що ознайомлені з даними документами; 28,1 % – учасників опитування відповіли, що ознайомлені частково, 12,3% -зазначили, що вони не знайомі з документами. Узагальнені відповіді представлені на рис. 5.

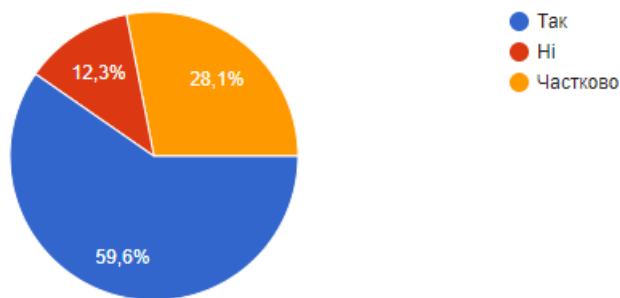

Рис. 5. Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативними документами, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в Інституті

Щодо випадків нечесної поведінки з-поміж Ваших колег, одногрупників, однокурсників, інших студентів: 78,9 % опитаних зазначили, що їм такі випадки не відомі; 12,3 % опитаних зазначили, що їм важко відповісти на це питання але 8,8 % опитаних відповіли, що такі випадки їм відомі. Доцільно, у подальшому, розробити ряд питань для того щоб учасники опитування могли вказати конкретні факти таких порушень.

Результати опитування з даного питання представлені на рис. 6.

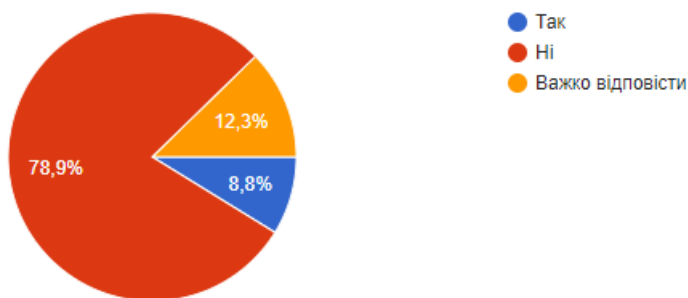

Рис. 6. Чи відомо Вам про наслідки порушень академічної доброчесності в Інституті?

Питання доречності перевірки наступних видів письмових робіт здобувачів на наявність академічного плагіату наведені на рис. 7.

Рис. 7. Яка, на Вашу думку, доречність перевірки наступних видів письмових робіт здобувачів на наявність академічного плагіату?

На запитання «Чи вважаєте Ви за потрібне боротися з порушеннями академічної доброчесності?» позитивно відповіли 91,2 % опитаних та 8,8 % вважають, що не потрібно. Результати опитування з даного питання представлені на рис. 8.

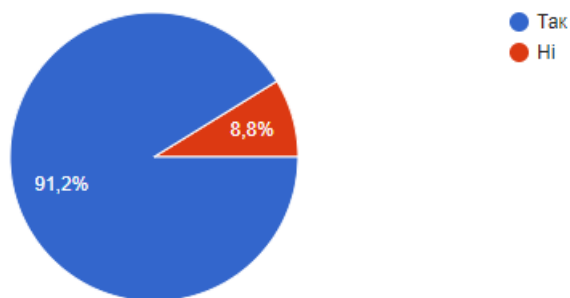

Рис. 8. Чи вважаєте Ви за потрібне боротися з порушеннями академічної доброчесності?

Заключне питання було присвячене з'ясуванню доречності проведення заходів для популяризації академічної доброчесності. 78,9 % опитаних вважають доречним проведення заходів щодо популяризації даного питання; 15,8 % учасників опитування відповіли, що їм важко відповісти на дане питання, а 5,3 % вважають, що не потрібно проводити дані заходи. Результати опитування з даного питання наведені на рис. 9.

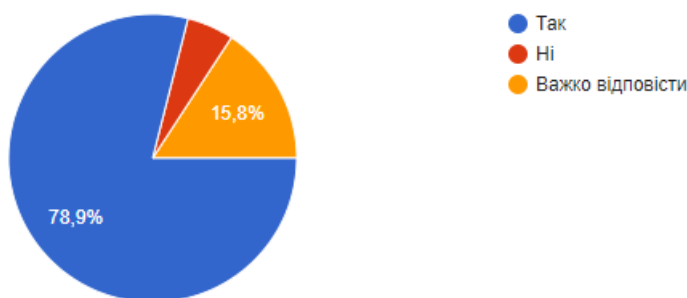

Рис. 9. Чи доречними, на Вашу думку, є проведення заходів для популяризації академічної доброчесності ?

У зв'язку з цим можна зробити висновки, що обізнаність учасників освітнього процесу про академічну доброчесність, в цілому, знаходиться на достатньому рівні, але з метою підвищення обізнаності та удосконалення функціонуючої в Інституті системи роботи щодо поширення академічної доброчесності необхідно:

1. Продовжити практику моніторингу обізнаності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти про академічну доброчесність.

2. Провести низку заходів (консультації, семінари, тощо) з метою підвищення обізнаності учасників освітнього процесу про академічну доброчесність і види її порушень відповідно до Закону України «Про освіту» та щодо заходів, які вживаються в Інституті, до порушників академічної доброчесності.

3. У подальшому, при проведенні моніторингу обізнаності щодо академічної доброчесності, передбачити у питанні «Чи відомі Вам випадки нечесної поведінки з-поміж Ваших колег, одногрупників, однокурсників, інших студентів?» наявність відкритого поля для того щоб опитуванні могли вказати конкретні факти таких порушень.

4. Провести інформування учасників освітнього процесу щодо Комісії з питань академічної доброчесності та етики і ознайомити їх з процедурою звернення до неї.

5. Ознайомлювати, на початку кожного навчального року, учасників освітнього процесу з процедурою та програмним забезпеченням, яке використовується в Інституті, для виявлення академічного плагіату.